

Nr 7

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående omhändertagandet av övergivna bilvrak.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 348 av herr *Strandberg* och II: 407 av herr *Bengtson* i Solna *m. fl.* hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att förslag rörande omhändertagande av övergivna bilvrak förelägges riksdagen.

I motionerna anföres att antalet utrangerade personbilar ökat från ca 75 000 år 1962 till uppskattningsvis 150 000 år 1965 och att bilskrotningsproblemet blivit alltmer svårbemästrat.

Motionärerna erinrar om att bilskrotningsutredningen 1964 framlagt ett betänkande men att detta ännu ej föranlett någon proposition till riksdagen.

Enligt motionärernas mening är det i första hand bilägaren som bär ansvaret för att det utrangerade fordonet blir omhändertaget på ett tillfredsställande sätt. Vissa bilägare överger emellertid sina fordon vid vägen eller på annans mark, vilket lett till att naturen nedskräpas och givit upphov till farliga lekplatser för barnen.

En lag bör enligt motionärerna tillskapas som ger myndigheterna legala möjligheter att komma till rätta med problemen om omhändertagande av de övergivna bilvraken. I första hand bör det ankomma på kommunerna att svara för att bilvraken undanförslas och omhändertas. Åtgärder bör vidare vidtagas från det allmännas sida i syfte att stödja tekniskt och strukturellt utvecklingsarbete inom bilskrotningsbranschen. I samband därmed bör även de olägenheter som är förenade med rådande exportförbud för järnskrot uppmärksammas.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 407.

Utskottet

De i motionerna upptagna spörsmålen har tidigare behandlats av riksdagen.

I skrivelse den 17 maj 1961 anhöll 1961 års riksdag under hänvisning till andra lagutskottets utlåtande nr 44/1961 hos Kungl. Maj:t att frågan om omhändertagande och destruktion av kasserade bilar måtte göras till föremål för utredning. Genom beslut den 27 juli samma år tillkallades därefter en särskild utredningsman att med biträde av olika sakkunniga verkställa den begärda utredningen.

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 11 saml. Nr 7

Utredarna, som antagit benämningen Bilskrotningsutredningen, har den 7 mars 1964 avgivit betänkande i ämnet (SOU 1964: 21).

Utredningen har i fråga om ansvaret för att ett bilvrak befordras till slutlig destruktion funnit att detta ansvar rimligen bör åvila den siste ägaren av bilen. Utredningen avvisar emellertid tanken att ansvaret borde inskrivas i författning och att övergivande av skrotbil skulle generellt straffbeläggas. Trots invändningar från vissa håll har utredningen funnit det ofrånkomligt att föreslå införandet av något slag av depositionsavgift för att garantera och eventuellt stimulera slutskrotning av personbilar. Avgiften föreslås utformad som en obligatorisk försäkring — parallellställd med trafikförsäkringen — för kostnaden för skrotning av varje personbil och för eventuellt ofrånkomlig transport till skrotgården.

Beträffande det spörsmål som angivits i förevarande motionsyrkanden, eller hur redan övergivna bilvrak skall omhändertagas, har utredningen funnit att beslut att ett motorfordon är att anse som bilvrak och skall nedskrotas bör meddelas av polismyndigheten. På denna myndighet bör också ankomma att verkställa beslutet d. v. s. att forsla bilvraket till auktoriserat skrotningsföretag eller uppdra åt sådant att självt omhänderta vraket. Nu angivna bestämmelser föreslås bli inskrivna i en särskild lag, benämnd lag om omhändertagande av övergivna bilvrak. Tillräckliga legala hjälpmedel för att förhindra uppkomsten av s. k. bilkyrkogårdar har utredningen funnit föreligga i gällande bestämmelser i 1964 års naturvårdslag. Utredningen understryker emellertid angelägenheten av aktivitet på området från berörda myndigheters sida.

Betänkandet har varit föremål för en omfattande remissbehandling. Därvid har stark kritik riktats mot förslaget om införande av en skrotningsförsäkring. Samtidigt har i huvudsak nära nog enhälligt tillstyrkts förslaget till lag om omhändertagande av övergivna bilvrak, i förekommande fall med de ändringar som föranleds av avstyrkandet av skrotningsförsäkring. Inom kommunikationsdepartementet är man enligt vad utskottet erfarit sysselsatt med att på grundval av betänkandet och remissmaterialet utarbeta ett nytt förslag till lagstiftning i berörda hänseenden.

Utskottet — som vill understryka angelägenheten av att i motionerna berörda spörsmål bringas till en tillfredsställande lösning — anser sig kunna förutsätta, att förslag i det hänseende motionärerna angivit inom kort förelägges riksdagen.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 348 och II: 407 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 februari 1966

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sörlin, Eric Gustaf Peterson, Hellebladh, Oscar Carlsson, Svanström, Nyman, Hübinette*, Yngve Persson* och Axel Kristiansson, fru Hultell* samt herrar Helge Karlsson och Wååg*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Svensson i Kungälv, Dickson, Lundmark*, Haglund, Rimås*, Wikner*, Nilsson i Bästekille*, Hyltander*, Johansson i Växjö och Josefson i Arrie*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.